CSS 1

Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú Riosca

Do:	**Gaelscoil na Laochra**	*(Ainm na Scoile)*
Ag:	**Bóthar na Laochra, Bóthar Thulach Mhór, Biorra, Co Uíbh Fháilí, R42DX43**	*(Seoladh Scoile)*

I an scoil seo: *(tic sa bhosca cuí)* ■ Is bunscoil ☐ scoil speisialta

De réir cheanglas Acht um Leanaí ar dtús 2015, maidir le *Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta um Chosaint agus Leas Leanaí 2017*, an *tAquila le Leanaí Ar dtús (2019), Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus Leas Leanaí: Treoir maidir le Beartas, Nós Imeachta agus Cleachtas. 2ú heagran. (Tusla, 2024)*, tá an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca atá leagtha amach sa cháipéis seo glactha ag an mbord bainistíochta.

Tá *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* na roinne glactha ag an mbord bainistíochta agus cuirfidh sé i bhfeidhm iad go hiomlán agus gan Mheasúnú Ráiteas riomlann um Chosaint Leanaí agus den Mheasúnú Riosca seo.

Ainm an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA):

Niamh Uí Chléirigh

Ainm an Leas-Dhuine Idirchaidrimh Ainmnithe (Leas-DIA/LDIA):

Ailbhe Ní Churraoin

In easnamh an DIA, glacfaidh an Leas-DIA freagrachta an DIA.

Ainm an Duine Ionchuí

Niamh Uí Chléirigh

I scoileanna atá ar duine seo an DIA

Is féidir teagmháil a dhéanamh leis an Duine Ábhartha ar:

(cuir rísteach uimhir theileafóin/ríomhphoi

Faoin Acht um Leanaí ar Thús 2015, ciallaíonn Duine Ábhartha duine atá ceaptha ag soláthraí seirbhíse ábhartha mar an gcéad phointe teagmhála i leith an Ráite um Chosaint Leanaí. Ainmnítear an bord bainistíochta ar dtuine seo chun inimh/fhianaise tá m-úsáid leanaí a bhriathrú agus measúnacht a dhéanamh orthu.

Ainm Chathaoirleach an bhoird bhainistíochta, nó i scoil BOO an Phríomhfheidhmeannaigh nó a ionadaí:

Seán Ó Cearbhaill

I gcás go bhfuil an DIA agus an LDIA as láthair agus nach bhfuil siúd ar fáil, agus i gcás nach bhfuil aon bhaill foirne ag gronnú go párnrúil ina ról, glacann cathaoirleach na boird bainistíochta, nó i scoil BOO an Príomhfheidhmeannach nó a thoscaire, róil an DIA.

Aithníonn an bord bainistíochta go bhfuil cosaint agus slándáil leanaí fíte fuaite le gach gné de shaol na scoile agus gur pá é sin a léiriú i ngach polasaí, nósanna imeachta, cleachtas agus gníomhaíocht na scoile. I ngach ceann de na cásanna seo, cloífidh an scoil leis na prionsabail seo a leanas maidir le dea-chleachtas i gcosaint agus leas leanaí:

Dearfaidh an scoil:

☐Aithint a dhéanamh go bhfuil cosaint agus leas leanaí thar a bheith tábhachtach. Beag beann ar aon bhreithnithe eile.

☐Cloí go hiomlán lena oibleagáidí reachtúla faoin Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus reachtaíocht ábhartha eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí.

☐Comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla ábhartha i ndáil le cúrsaí cosanta agus leas leanaí.

☐Glac le cleachtais shábháilte chun an fhéidearthacht go ndéanfaí dochar do leanaí a íoslaghdú agus baill foirne na scoile a chosaint ar an ngá rioscaí neamhreachtanacha a ghlacdh a d'fhéadfadh iad a fhágáil i mbaol cúisimh mí-úsáide leanaí.

☐Cleachtas oscailteachta a fhostáilt le tuismitheoirí agus rannpháirtíocht thuismitheoirí in oideachas a tgaistiú a spreagadh.

☐Urraim iomláin a thabhairt do cheanglais rúndachta mar atá leagtha amach i *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025* agus déileáil a dhéanamh le cúrsaí cosanta leanaí. Clói leis na prionsabail thuasluaite i ndáil le haon duine Tasta leochaileach.

Nósanna Imeachta agus Bearta atá i bhFeidhm

Foilsíodh an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar Measúnú Riosca i gcomhréir le ceanglais faoin Acht um Leanaí ar dtús 2015, an Acht um *Leanaí ar dtús: Treoir Náisiúnta 2017*, agus *Leas Leanaí: Treoir maidir le Beartas, Nós Imeachta agus Cleachtas, 2ú heagran. (Tusla, 2024)*, agus na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025. Chomh maith leis na nósanna imeachta atá liostaithe inar measúnú riosca, táatann na nósanna imeachta seo a leanas lenár n-iriínn leanaí a chosaint agus iad ag baint lhasa as ár seirbhís:

- **Nós Imeachta maidir le Bainistíú Líomhaintí Mí-Úsáide nó Mí-Iompair i gcoinne Pearsanra Scoile a Bhaineann le Leanbh atá ag Baint Úsáide as ár Seirbhís**

  I gcás ina mbíonn aon bhall de phearsanra na scoile faoi réir aon imscrúdaithe i leith aon ghnímh, neamhghnímh nó iomthíosa a bhaineann le leanbh atá ag freastal ar an scoil, ceanglaitear ar an scoil cloí leis na nósanna imeachta ábhartha a leagtar amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025 agus leis na nósanna imeachta araíonachta ábhartha comhaontaithe do bhaill foirne na scoile atá foilsithe ar shuíomh gréasáin gov.

> **Nós Imeachta maidir le hEarcaíocht agus Roghnú Sábháilte Pearsanra Scoile chun Obair le Leanaí**

– Tá sé de dhualgas ar an scoil cloí le ceanglais an Achta Grinnfhiosúcháin. Éilíonn roghnú nó earcaíocht foirne agus a n-oifrúnacht chun oibriú le páistí ar an scoil cloí le ceanglais reachtúla grinnfhiosúcháin Aichtanna an Bhrúid Náisiúnta Grinnfhiosúcháin (Leanaí agus Daoine Leochaileacha) 2012 go 2016, agus leis an treoir níos leithne maidir le dualgas cúraim a leagtar amach i gclórchláin ábhartha grinnfhiosúcháin agus earcaíochta an Gharda Síochána arna bhfoilsiú ag an Roinn Oideachais agus Óige agus atá ar fáil ar shuíomh gréasáin gov.ie agus mar a leagtar amach i gCaibidil 10 de na nósanna imeachta.

– Tá prótacal scríofa i bhfeidhm lena n-údaraítear gníomh laithreach i gcásanna ina ngcanglaítear ar fhostaí a bheith as poist as geall ar chúrsaí leanái nó chúiseamh na scoile cosanta leanaí.

> **Nós Imeachta maidir le Soláthar Oiliúint agus Faisnéise maidir le Cosaint Leanaí agus Rachtain orthu, lena n-áirítear Aithint Tharla an Dodhála**

– Cuireann an scoil faisnéis agus oiliúint ar fáil do bhaill foirne na scoile maidir le sainaithint tarlaithe diokhála (mar a shainmhínítear in Acht 2015) mar seo a leanas:

-Tá cóip de Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú Riosca na scoile curtha ar fáil ag an scoil do gach ball de phearsanra na scoile, lena n-áirítear aon bhaill nua de phearsanra na scoile, (fostaithe agus oibrithe deonacha, baill den bhord bainistíochta, múinteoirí faoi oiliúint agus iad atá ar thaithí oibre).

-Cinnfíonn sé go bhfuil oiliúint ábhartha faighte ag baill de phearsanra na scoile agus go bhfuil oiliúint ar chosaint leanaí cinntiúcháin.

-Spreagann sé baill an bhoird bhainistíochta chun leas a bhaint as aon oiliúint ábhartha agus oiliúint ar chosaint leanaí a chuirtear ar a fáil.

- Cinnfíonn an bord bainistíochta go gcoimeádfar taifid ar oiliúint chosanta leanaí na foirne agus na gcomhaltai bóird go léir.

> **Nós Imeachta maidir le Tuairisciú Imní maidir le Cosaint nó Leas Leanaí chuig Tusla**

> **Nós Imeachta maidir le Liosta a Choinneáil de na Daoine (más ann dóibh) sa tSeirbhís Ábhartha ar Daoine Sainordaithe iad**

– Tá nós imeachta i bhfeidhm chun liosta de dhaoine sainordaithe a choinneáil. Féadfaidh scoileanna foireann bhreise a fhostú ó am go ham agus bhféil ionchas acu de bhua a ngairme. Beidh na múinteoirí cláraithe uile san áireamh sa liosta seo agus sainaithneofar féadálte breise nach muínteoin cláraithe iad.

> **Nós Imeachta chun Duine Ábhartha a Cheapadh (i scoileanna is é an DIA an duine seo)**

– Tá nós imeachta i bhfeidhm chun duine ábhartha a cheapadh.

Is féidir rochtain a fháil ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas um Chosaint Leanaí agus sa Mheasúnú Riosca seo trí shuíomh gréasáin na scoile: suíomh gréasáin gov.ie nó cuirfear ar fáil iad ag an scoil ar iarratas.

De réir Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus an Aguisín le Leanaí ar dtús 2019 agus 2025, na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025*, rinne an bord bainistíochta measúnú ar aon fhéidearthacht go ndéanfadh leanbh dochar agus é/í ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile. Cuirtear measúnú scríofa ina leagtar amach na réimsí riosca a sainaithníodh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú san áireamh leis an Ráiteas um Chosaint Leanaí.

Tabhair ar aird: Níl sé bearaithe gur liosta uileghabhálach é na nósanna imeachta agus na bearta atá i bhfeidhm atá leagtha amach thuas. Cuirfidh boird bhainistíochta aonair nósanna imeachta agus bearta eile a bhaineann leis an scoil san áireamh sa chuid seo freisin.

Tá an ráiteas seo foilsithe ar shuíomh gréasáin na scoile nó cuirtear ar fáil i ar iarratas ón scoil. Tá sé curtha ar fáil do gach ball de fhoireann na scoile, do chumann na dtuismitheoirí (más ann), don phátrún agus do thuismitheoirí. Cuirtear cóip den ráiteas seo agus den mheasúnú riosca ar fáil do Tusla agus don roinn má iarrtar é.

Déanfar athbhreithniú bliantúil ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo nó a luaithe is féidir tar éis athrú ábhartha a bheith ann in aon ábhar lena mbaineann an ráiteas seo.

Prótacal Lena n-údaraítear Gníomhaíocht Láithreach

Údaraíonn an prótacal seo a leanas gníomh láithreach faoi alt 7.3.6 de na 'Nósanna Imeachta um Chaomhnú Leanaí do Scoileanna 2025'. Ba cheart na nósanna imeachta a leagtar amach I gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta a leanúint maidir leis an bprótacal seo a chur i ngníomh.

Bunscoileanna Seachas Iad Siúd Atá Faoi Phátrúnacht Boo

I gcomhthéacs na nósanna imeachta seo, nuair is gá sin sna himthosca, mar bheart riachtanach réamhchúraim chun na páistí sa scoil a chosaint, údaraíonn údarás na scoile do chathaoirleach an Bhoird Bainistíochta a ordú d'fhostaí é féin nó í féin as láthair ón scoil láithreach gan aon phá a chailleadh, go dtí go mbeidh an cheist breithnithe ag an bhfostóir. Tá sé thar a bheith tábhachtach a thabhairt faoi deara go bhfuil an gníomh faoin bprótacal beartaithe le bheith réamhchúramach agus nach bhfuil sé araíonachta. Is beart eatramhach é an gníomh faoin bprótacal seo go dtí go ndéanfaidh an fostóir an cheist a bhreithniú tuilleadh.

Tabharfar cuireadh don fhostaí chuig cruinniú le cathaoirleach an bhoird bhainistíochta, arb é an cuspóir atá leis an líomhain agus an gníomh atá á dhéanamh a chur in iúl don fhostaí.

Féadfaidh duine cuí dá rogha féin a bheith in éineacht leis an bhfostaí agus cuirfear é sin in iúl dóibh.

Ar aon chuma, cuirfear an scéal in iúl don fhostaí freisin, i scríbhinn. Déanfaidh cathaoirleach an bhoird bhainistíochta taifead den chruinniú freisin a choinneofar sa chomhad cáis ábhartha.

Measúnú Riosca um Chosaint Leanaí

Féadfar leathanach bhreise a chur leis an Measúnú Riosca de réir mar is gá.

	Liosta Gníomhaíochtaí scoile	Rioscaí a aithníodh I gcoinne gach Gníomhaíochta scoile	Nósanna imeachta /Bearta atá i bhfeidhm chun riosca a mhaolú
1	Gníomhaíochtaí Spóirt Spórt le traenálaithe Lá Spóirt Scoile Lá spóirt eagraithe ag na tuismitheoirí Daltaí i gceantar/ag geata na scoile roimh oscailt na ngeataí	• Díobháil do pháistí	• Polasaí Spóirt • Ráiteas sláinte & sábháilteachta • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta • Polasaí Maoirseachta • Muinteoir Ranga/Múinteoir Spóirt i gceannas i gcónaí • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Polasaí turais scoile
2	Spórt le traenálaithe	• Díobháil do pháistí	• Múinteoir ranga i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Cód Iompair
3	Lá Spóirt Scoile	• Díobháil do pháistí	• Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Polasaí Spóirt • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta • Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí

			• Polasaí Maoirseachta
4	Lá spóirt eagraithe ag na tuismitheoirí	• Díobhál do phásití	• Polasaí Spóirt
5	Daltaí i gceantar/ag geata na scoile roim oscailt na ngeataí	• Díobháil do pháistí	• Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Nóta ón Bhord ag tús gach scoil bhliain ag míniú nach mbeidh an scoil oscailte nó an Bord freagrach as aon phásite roimh 9:10am • Geataí na scoile dúnta go dtí 9:10am • Fógraí rialta faoi shábháilteacht • Treoir tugtha do pháistí faoi iompar ag an ngeata ar maidin
6	Daltaí sa chlós idir 9.10 agus 9.20	• Díobháil do pháistí, timpistí, bulaíocht	• Déantar páistí a thionlacan ón ngeata go dtí an scoil ar maidin • Ráiteas um Chumhdach Leanaí
7	Daltaí sa seomra ranga idir 9.10 agus 9.20ar ar lá fliuch	• Díobháil do pháistí	• Polasaí Maoirseachta • Páistí suite ina línte ranga • Leithreas le tionlacan amháin • Cód Iompair • Múinteoir agus CRS ar dualgas i gcónaí • Ráiteas um Chumhdach Leanaí
8	Páistí ag fágáil na scoile ag 2:00/3:00pm	• Díobháil ó pháistí eile, ó stráinséirí	• Bailítear ranganna na naíonáin ó dhoras an tseomra ranga ag 2:00pm • Déanann na múinteoirí ranga ó Rang 1 – Rang 6 na páistí ina rang féin a thionlacan go geata na scoile ag 3:00pm áit a mbailítear ansin iad • Liosta ag gach múinteoir de na daoine nach tuistí iad, a bhfuil cead acu páiste a bhailiú • Cead faighte i scríbhinn d'aon pháiste a bhíonn ag siúl nó ag rothaíocht abhaile
9	Páistí ag fágail na scoile le linn Covid	• Diabháil ar pháiste	• Múinteoirí ag siúl go dtí geata na scoile leis an rang ag amanna éagsúla • Príomhoide nó CRS ag coimead súil ar na siblíní a fhágann luath
10	Turais Scoile (aon ócáid go bhfágann na páistí foirgneamh nó clós n scoile)	• Díobháil do pháistí, páistí ag dul ar strae	• Polasaí Turais Scoile • Cód Iompair • Ráiteas um Chumhdach Leanaí

			• Polasaí Frithbhulaíochta • Ráiteas Sláinte agus Sábháilteachta • Coimheas ard daoine fásta/CRS:páistí
11	Rince Gaelach/Ceol	• Díobháil do pháistí	• Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíocht • Polasaí Maoirseachta • CRS le páistí le riachtanaisí speisialta • Ráiteas um Chumhdach Leanaí
12	Snámh i rith an lae scoile	• Díobháil do pháistí	• Treoirlínte don linn snámha • Moltaí do thuismitheoirí atá ag tionlacan páistí chuig an linn snámha • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Cód Iompair • Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Polasaí Frithbhulaíochta
13	Snámh tar éis am scoile Eagraithe ag tuismitheoirí	N/Bh	• Nósanna imeachta na Roinne agus an Ráiteas um Chumhdach Leanaí curtha ar fáil do na heagrais • Lorgaíonn an Bord Bainistíochta measúnú priacail faoi leith don imeacht • Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Cód Iompair • Polasaí Garchabhair agus Leighis
14	Obair Thacaíochta Foghlama	• Díobháil do pháistí	• Polasaí Oideachas Speisialta • Ráiteas um Chumhdach Leanaí
15	Múinteoireacht duine ar dhuine	• Díobháil do pháistí	• Polasaí Oideachas Speisialta • Ráiteas um Chumhdach Leanaí
16	Grianghraif Scoile	• Díobháil do pháistí	• Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Cead na dtuismitheoirí faighte i scríbhinn

17	Oiliúint d'Fhoireann na Scoile faoi chúrsaí Chosant Leanaí	• Nach ndéantar díobháil a aithint nó a thuirsciú go tapaidh	• An Ráiteas um Chumhdach Leanaí agus Nósanna Imeachta na Roinne Oideachais ar fáil do gach ball foirne • Traenáil ar líne déanta ag gach ball foirne le OIDE agus TUSLA. • Coimeádann an Bord Bainistíochta cuntas ar an traenáil don fhoireann agus don Bhord • Lá inseirbhíse don DLP agus an leas DLP
18	Cúram do pháistí le Riachtanais Speisialta – Riachtanais Dluthphearsanta san áireamh	• Díobháil do pháistí	• Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Polasaí faoi aire dhluthphearsanta • Polasaí Oideachas Speisialta • Polasaí Garchabhair agus Leigheas
19	Na Leithris	• Timpistí, iompar mí-oiriúnach, díobháil déanta ag páistí eile	• Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Cód Iompar na Scoile • Duine amháin sa leithreas i gcónaí le cead an mhúinteora • Níl cead an leithreas atá sa halla a úsáid • Ní féidir teacht isteach ón gclós gan tionlacan • Níl cead ag páistí leithris na múinteoirí a úsáid • Ráiteas um Chumhdach Leanaí
20	Soláthar an Churaclaim – OSPS, OCG, Misneach agus Bí Sabháilte san áireamh	• Gan an clár OSPS, OCG, Misneach agus Bí Sábháilte a mhúineadh	• Múintear an clár Bí Sábháilte sa dara téarma • Múintear an clár OCG sa tríú téarma • Múintear na hábhair díreach mar a mholtar • Plean Scoile OSPS ag gach múinteoir • Taifead sa Chuntas Míosúil
21	Daltaí LADT(LGBT) nó Daltaí a bhraitear le bheith LADT	• Bulaíocht, diobháil do pháistí	• Polasaí Frithbhulaíochta • Cód Iompair • An Curaclam OSPS a mhúineadh sa seomra ranga
22	Mic Léinn ar Shocrúchán Scoile	• Díobháil do pháistí	• Grinnfhisrúcháin an Gharda déanta • Múinteoir ranga i gceannas i gcónaí • Polasaithe scoile tugtha do na mic léinn
23	Mic Léinn ar Thaithí Oibre	• Díobháil do pháistí	• Grinnfhisrúcháin an Gharda déanta • Múinteoir ranga i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Polasaithe scoile tugtha do na mic léinn
24	Am sosa/ Am lóin	• Díobháil do pháistí ó pháistí eile, strainséirí	• Polasaí Maoirseachta

		sa chlós, carranna páirceáilte sa chlós, páistí le riachtanaisí speisialta, páistí a fhanann sa halla, timpistí	• Maoirseacht Scoile • Maoirseacht Clóis • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Áit faoi leith sa chlós: cluichí/gníomhaíochtaí clóis eagraithe ag an mhúinteoir ranga. • Geataí dúnta • Cúntóir le páistí le riachtanaisí speisialta
25	An Rang ag fanacht istigh ag am Sosa/Am Lóin	• Diobháil do pháistí	• Polasaí Maoirseachta • Caithfidh na páistí a bheith eagruithe, suite ag an mhúinteoir ranga sa leabharlann. • Múinteoir agus CRS ar dualgas thuas agus thíos
26	Múinteoireacht Ranga	• Díobháil do pháistí ó pháistí eile agus phearsanra na scoile	• Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta • Polasaí Maoirseachta • Cúntóir le páistí le riachtanais speisialta • Ráiteas Sláinte agus Sábháilteachta • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Rialacha leithris i bhfeidhm
27	Múinteoir Ranga as láthair Ranganna Roinnte	• Ní/Bh	• Polasaí Maoirseachta • Polasaí Maoirseachta pásití ó ranganna eile • Cúntóir le páistí le riachtanais speisialta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Socruithe ranga: do lá tinnis agus do lá cúrsa • Páistí óga a bheith suite le chéile • Múinteoir ranga a bheith airdeallach faoin ábhar a bheith oiriúnach don aois-ghrúpa
28	Imeachtaí Múinteoireachta Lasmuigh	• Díobháil déanta ag pearsanra scoile, ag páistí eile, ag stráinséirí	• Cód Iompair • Cúntóir le páistí le riachtanaisí speisialta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Polasaí Maoirseachta • Rialacha Bí Sábháilte

29	Imeachtaí Thiomsú Airgid a bhfuil daltaí páirteach iontu	• Díobháil do pháistí, bullaíocht	• Polasaí Frithbhulaíochta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Múinteoir ranga i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí
30	Úsáid Áiseanna nach bhfuil ar láthair na scoile	• Díobháil do pháistí	• Rang faoi stiúir múinteora i gcónaí • Cód Iompair • Cúntóir le páistí le riachtainis speisialta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Polasaí Turais Scoile
31	Bainistíocht ar Iompar Dúshlánach agus Úsáid Srianta nuair is cuí.	• Díobháil do pháistí agus don phearsanra scoile	• Polasaí Úsáid Srianta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Tuairisc scríofa ar gach eachtra le tabhairt don phríomhoide • Caithfidh ar a laghad beirt a bheith i láthair (múinteoir/CRS) • Cód Iompair • Múinteoir/CRS leis an mhúinteoir ranga
32	Dáileadh Leighis agus garchabhair	• Díobháil do pháistí	• Polasaí Garchabhair agus Leigheas • Litir shlánaíochta sínithe ag tuismitheoirí (Plean Leighis) • Traenáil i ngarchabhair agus leigheas do mhúinteoirí agus CRS • Bosca garchabhair in aice leis an gclós i gcónaí.
33	Cosc a chur ar thromaíocht agus déileáil leis	• Bulaíocht • Díobháil do pháistí	• Polasaí Frithbhulaíochta(Bí Cineálta), Fillteán taifead • Cód Iompair • Ceardlann • Bosca Teachtaireachtaí i ngach rang • Fógraí ag an tionól
34	Daoine Seachtracha a chuireann leis an gCurcalam	• Díobháil do pháistí	• Grinnfhiosrúcháin an Gharda • Múinteoir i láthair agus i gceannas i gcónaí •
35	Cúram Páistí a bhfuil soghontachtaí sainiúla acu	• Díobháil do pháistí • Bulaíocht	• Polasaí Frithbhulaíochta • Cód Iompair • Plean Scoile OSPS

	• Daltaí ó mhionlaigh eitneacha/imircigh • An Lucht Siúil • Daltaí ó Mhionlaigh Chreidimh • Daltaí faoi chúram an Stáit		• Seachtain na gCarad
36	Earcú Baill foirne na scoile, ina measc; • Múinteoirí • CRS • Airíoch • Rúnaí • Glantóirí • Oiliúnóirí Spóirt • Teagscóirí Seachtracha • Tuismitheoirí • Aoichainteoirí • Oibrithe Dheonacha	• Díobháil do pháistí (nach mbeadh díobhál aithnithe agus nach mbeadh tuirisciú déanta ar go tapaidh)	• Nósasnna Imeachta na Roinne Oideachais agus an Ráiteas um Chumhdach Leanaí curtha ar fáil do gach ball foirne • Traenáil ar line déanta ag gach ball foirne le OIDE agus TUSLA • Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Polasaithe maidir le Tuismitheoiri/Cuairteoirí ag teacht isteach
37	Úsáid fhoirgneamh na Scoile ag eagrais eile i rith an lae Tusla HSE Teiripeoirí	• Díobháil do pháistí	• Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Nósanna imeachta na Roinne Oideachais agus an Ráiteas um Chumhdach Leanaí curtha ar fáil do na heagrais • Cód Iompair • Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí
38	Úsáid Iarscoile fhoirgneamh na Scoile ag Eagrais Eile	• Ní/Bh	• Nósanna imeachta na Roinne agus an Ráiteas um Chumhdach Leanaí curtha ar fáil do na heagrais • Lorgaíonn an Bord Bainistíochta measúnú priacail faoi leith don imeacht • Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Cód Iompair • Polasaí Garchabhair agus Leighis
39	Úsáid TEC ag daltaí na scoile	• Díobháil do phásití	• Polasaí AUP

		• Bulaíocht • Teagmhál le stráinséirí ar an idirlíon	• Polasaí Teicneolaíochta • Bogearraí scagtha • Polasaí Frithbhulaíochta • Cód Iompair • Polasaí Maoirseachta • Múinteoir ranga i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí
40	Cur i bhfeidhm smachtbhannaí mar chuid den Chód Iompair – coimeáid, tógaíl gutháin srl : ag an mhúinteoir/príomhoide	• Díobhail do phásití	• Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta
41	Úsáid Físeáin/Mheáin eile chun taifead a dhéanamh ar Imeachtaí Scoile Ag tógáil grianghraif de pháistí	• Díobháil do phásití	• Polasaí AUP • Polasaí Teicneolaíochta
42	Cuairteoirí ar láthair na scoile le linn an lae	• Díobháil do phásití	• Muinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Nósanna imeachta maidir le grinnfhiosrúcháin na nGardaí • Cuirfidh an príomhoide na múinteoirí ranga ar an eolas roimh ré • Tá sé de dhualgas ar an múinteoir ranga na tuismitheoirí a chuir ar an eolas má tá aon chuairteoir ag teacht isteach sa rang. • Polasaí Maoirseachta
43	Conraitheoirí ar láthair na scoile le linn an lae	• Díobháil do pháistí	• Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Cuirfidh an príomhoide na múinteoirí ranga ar an eolas roimh ré • Polasaí Maoirseachta
44	Cuairteoirí ar láthair na scoile tar éis am scoile	• Diobháil do pháistí atá ag freastail ar ranganna iarscoile	• Cuairteoir in éineacht leis an bPríomhoide/Leas-Phríomhoide

45	Conraitheoirí ar láthair na scoile tar éis am scoile	• Diobháil do pháistí atá ag freastal ar ranganna iarscoile	• Conraitheoir in éineacht leis an bPríomhoide/Leas-Phríomhoide
46	Daltaí ar theachtaireachtaí ar fud na scoile	• Díobháil do phásití	• Níl cead ag páistí dul ar theachtaireacht go rang eile, go hoifig an rúnaí, go hoifig an phríomhoide ach ag am faoi leith • Téann na páistí i gcónaí ar theachtaireachtaí i mbeirteanna • Ráiteas um Chaomhnú Leanaí • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta • Cód Iompair
47	Fón póca	• Teagmháil le stráinséirí • Rochtain ar ábhar mí-oiriúnach ar an idirlíon • Bulaíocht	• Polasaí fón póca • Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Polasaí Frithbhulaíochta • Cód Iompair
48	An Amharclann/An Leabharlann	• Díobháil do pháistí • Páistí ag teacht go dtí an scoil san oíche	• Coimheas ard daoine fásta/CRS:páistí • Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Cód Iompair • Polasaí Maoirseachta • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta
49	Caint agus plé sa seomra foirne	• Díobháil do pháistí	• Ní dhéantar plé ar aon pháiste aonair sa seomra foirne
50	Sacraimintí/cuairt ar an Séipéal	• Ní/Bh	• Polasaí Turais Scoile • Cúntóir le páistí le riachtanais speisialta • Coimheas ard daoine fásta/CRS:páistí
51	Obair i nGáirdín na Scoile Obair sa rang lasmuigh	• Díobháil do phásití	• Múinteoir ranga i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Coimheas ard daoine fásta/CRS:páistí
52	Infheictheacht páistí sa seomra rang	• Díobháil do phásití ag pásití eile • Bulaíocht	• Polasaí Maoirseachta • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta • Páiste amháin sa leithreas ag aon am • Doras an tseomra ranga go dtí an leithreas oscailte i gcónaí
53	Infheictheacht páistí sa chlós	• Díobháil do phásití ag pearsanra scoile, ag páistí eile agus ag stráinséirí	• Polasaí Maoirseachta • Polasaí Maoirseachta Clóis

			• Coimheas ard daoine fásta/CRS:pásití • Áiteanna faoi leith "out of bounds" • Áit sa chlós agus cluichí/gníomhachtaí eagraithe ag an mhúinteoir ranga dá rang fhéin
54	Taispeaint físeáin sa rang	• Scannán nach bhfuil feilúnach don aois ghrúpa • Cóipcheart seiceáilte ag an mhúinteoir ranga i gcónaí	• Polasí AUP • Polasaí Teicneolaíochta • Múinteoir i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí
55	Maoirseacht páistí sa rang	• Díobháil do phásití • Bulaíocht	• Polasaí Maoirseachta • An múinteoir ranga i láthair, i gceannas agus freagrach as an rang i gcónaí • Cód Iompair • Polasaí Frithbhulaíochta • CRS le páistí le riachtanaisí speisialta
56	Maoirseacht páistí sa chlós	• Díobháil do phásití ag páistí eile, pearsanra scoile agus ag stráiséirí	• Coimheas ard daoine fásta/CRS:páistí • Polasaí Maoirseachta • Polasaí Maoirseachta Clóis • Clár ama do dhualgas clóis
57	Maoirseacht páistí atá ag fanacht istigh ag am sosa	• Díobháil do phásití	• Polasaí Maoirseachta
58	Glacadh páirte i gcomórtais nach bhfuil ar láthair na scoile	• Díobháil do pháistí ag páistí eile, pearsanra scoile agus ag stráinséirí	• Polasaí Turais Scoile
59	Páistí ag fágáil na scoile i rith an lae scoile	• Díobháil ó stráinséirí • Páistí ag dul ar strae	• Caithfear nóta a bheith faighte ón tuismitheoir roimh ré • Caithfear an páistí a bhailiú ag an bpríomhdhoras
60	Páistí ag teacht ar scoil déanach	• Díobháil do phásití	• Tá na tuismitheoirí ar an eolas (nóta ag tús na bliana) gur gá dóibh na páistí a fhágáil ag an bpríomhdoras • Polasaí Tinrimh
61	Timpistí Leithris/Intimate Care Needs	• Díobháil do phásití ag pearsanra scoile	• Ráiteas um Chumdach Leanaí • Caithfidh beirt duine fásta a bheith i láthair i gcónaí nuair atá éadach páiste á athrú • Polasaí um Riachtanais Dlúthchúraim • Plean Scoile OSPS
62	Ag athrú éadaí do chluichí/corp oid./snámh	• Díobháil do phásite ag pearsanra scoile, ag pásití eile	• Polasaí Spóirt • Treoirlínte don linn snámha

63	Ag coinneáil taifid ar pháistí	• Díobháil de bharr rochtain a bheith ag daoine eile ar do chuid sonraí	• Polasaí Cosaint Sonraí • Polasaí Teicneolaíochta
64	Ríomhaire an mhúinteora	• Ábhar mí-oiriúnach ar an ríomhaire	• Polasaí Teicneolaíochta • Polasaí AUP • An Cóid Iompair Ghairmiúil • Is leis an mBord Bainistíochta na ríomhairí
65	Imeachtaí Cheoil	• Díobháil do pháistí	• Ráiteas um Chumhdach Leanaí • Cód Iompair • Muinteoir i láthair agus i gceannas i gcónaí • Leithreas le tionlacan amháin • Polasaí Turais Scoile • Ráiteas Sláinte & Sábháilteachta
66	Cianfhoghlaim	• Páistí ag roinnt nó caint mí-oiriúnach ar line • Tuismitheoirí/páistí eile sa chúlra – ábhar mí-oiriúnach ar siúl • Diobháil do pháiste ar line	• Cead laghdaithe ag na páistí leis an méid gur feidir a dhéanamh ar Teams- socruithe Teams laghdaithe • Polasaí AUP agus rialacha don chianfhoghlaim ag gach clan • Microsoft Teams/Seesaw/Google Classroom in úsáid • Grúpaí de pháistí ar line le chéile agus duine fásta sa bhaile leo is iad sa seomra i gcónaí.

De réir Alt 11 den Acht um Leanaí ar dtús 2015 agus le ceanglais Chaibidil 9 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Scoileanna 2025, seo a leanas an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca i scríbhinn.

Agus an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus an Measúnú Riosca seo a ndéanamh acu, tá iarracht déanta ag an mbord bainistíochta na rioscaí díobhála a bhaineann leis an scoil seo a aithint a mhéid is féidir agus a chinntiú go bhfuil nósanna imeachta leorhóthanacha i bhfeidhm chun na rioscaí go léir a shainaithnitear a bhainistiú. Cé nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnú riosca seo i bhfeidhm ag an scoil chun an riosca a bhainistiú agus a laghdú a mhéid is féidir

Rinne an bord bainistíochta athbhreithniú ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo ar ___17/9/2026_____
(*dáta athbhreithnithe is déanaí)*

Sínithe:*	[signature]	**Dáta:**	17/9/2026

Cathaoirleach an Bhoird Bainistíochta

Sínithe:*	Nuala Uí Chléirigh	**Dáta:**	17/9/2026.

Príomhoide/Rúnaí an bhoird bhainistíochta

Táthar ag súil go ndéanfar athbhreithniú arís ar an Ráiteas um Chosaint Leanaí agus ar an Measúnú Riosca seo ar* _Meán Fómhair 2027(*dáta athbhreithnithe ionchais*) ag an gcéad chruinniú den bhord bainistíochta i M.F. 2027.

*Deacmhídh le priontáil agus le síniú le sínithe bunaidh

Aguisín - Suíomh chóipeanna de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí agus Treoir maidir le Leanaí ar dtús

D'fhéadfadh sé seo a bheith i bhfoirm suíomh ar líne do na nósanna imeachta a shonrú (láithreán gréasáin na Roinne Oideachais agus Óige agus/nó láithreán gréasáin na scoile), nasc a sholáthar do Threoir Náisiúnta Tús Áite do Leanaí 2017, agus líon agus suíomh na gcóipeanna crua de na nósanna imeachta seo atá ar fáil sa scoil a lua.

Cáipéisí a bhaineann le Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí srl, ar fáil ar: www.gov.ie/childprotectionschools

Cóip den Ráiteas um Chosaint Leanaí agus Measúnú riosca Gaelscoil na Laochra le fáil ar: www.gaelscoilnalaochra.com

Cóip Crua ar fáil in Oifig na Scoile

Cóip Crua i ngach seomra ranga

Threoir Náisiúnta Tús Áite do Leanaí 2017: chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.tusla.ie/uploads/content/Children_First_National_Guidance_2017.pdf

Suíomhanna Úsáideacha:

https://www.tusla.ie/children-first/children-first-e-learning-programme/

https://www.tusla.ie/children-first/mandated-persons/

https://www.tusla.ie/children-first/organisations/appointing-a-designated-liaison-person/

https://www.webwise.ie/

https://www.gov.ie/en/department-of-education/publications/wellbeing-information-for-school-staff-primary/#directory-of-cpd